

Pałac w Pawłowie na liście zabytków chronionych przez państwo

 wilnoteka.lt/pl/artykul/palac-w-pawlowie-na-liscie-zabytkow-chronionych-przez-panstwo

[Wilnoteka.lt](https://wilnoteka.lt), 10 listopada 2014, 10:43

Ruiny pałacu w Pawłowie, fot. wilnoteka.lt

Ruiny pałacu w Pawłowie koło Turgiel zostały objęte opieką państwa. Ministerstwo Kultury Litwy uzupełniło listę zabytków kultury chronionych przez państwo o trzy obiekty. Są to: synagoga w Żieźmariai (Żeżmory, rejon koszedarski), dom mieszkalny w Šilutė (Szyłokarczma, okręg kłajpedzki) oraz ruiny pałacu w Pawłowie (rejon solecznicki).

Dotychczas o zachowanie dla przyszłych pokoleń pozostałości dawnej Rzeczypospolitej Pawłowskiej dbał jedynie - w miarę swoich możliwości finansowych - Samorząd Rejonu Solecznickiego.

W XVIII wieku słynna na całą Europę Rzeczpospolita Pawłowska obejmowała obszar ponad 3 tys. hektarów, miała własną konstytucję, herb, pieniądze, parlament, skarb, kasę samopomocy, szkołę, itd. Jej prezydent, ks. kanonik **Paweł Ksawery Brzostowski** zniósł w swych posiadłościach pańszczyznę, ziemię rozparcelował między chłopów i wprowadził spłaty tytułem wykupu. Dbął też o ich życie, zdrowie, kulturę i oświatę.

W okresie świetności republiki w Pawłowie został wybudowany pałac. Rzeczpospolita Pawłowska istniała prawie 30 lat. Gdyby nie ostatni rozbiór Polski i klęska powstania kościuszkowskiego, mogłaby istnieć dalej. W 1794 roku Rzeczpospolita Pawłowska podzieliła losy państwa.

Ostatnimi przed II wojną światową właścicielami Pawłowa byli **Wagnerowie**. Pałac przetrwał wojnę. Zabudowania dworskie zaczęły popadać w ruinę w okresie powojennym po pożarze, który strawił pałac. Władze Samorządu Rejonu Solecznickiego przez wiele lat zabiegały o przejęcie terenu pod swoją opiekę. Przed kilkoma laty to się udało. W 2012 r., dzięki pozyskanym środkom z funduszy strukturalnych UE, teren wokół ruin został uporządkowany, urządzono ścieżki, wybudowano parking, ustawiono tablice informacyjne. Został również ustawiony pomnik z wizerunkiem ks. Pawła Ksawerego Brzostowskiego.

W 2014 roku przypada 275 rocznica urodzin ks. Pawła Ksawerego Brzostowskiego oraz 245 rocznica powołania Rzeczypospolitej Pawłowskiej. W roku jubileuszowym wydana została książka w języku litewskim "Povilas Ksaveras Bžostovskis - Paulavos Respublika" ("Paweł Ksawery Brzostowski - Rzeczpospolita Pawłowska"). Jej autorki: dziennikarka **Aurelija Arlauskienė**, dyrektor Szkoły Średniej im. P. K. Brzostowskiego w Turgielach **Łucja Jurgielewicz** i dr nauk humanistycznych **Ramunė Šmigelskytė-Stukienė** chciały w ten sposób upowszechnić w społeczeństwie litewskim wiedzę o tym wyjątkowym miejscu. ([więcej](#))

Na podstawie: salcininkai.lt, BNS, inf.wł.

- [Wyślij znajomemu](#)

